

Nr 124.

Ankom till riksdagens kansli den 11 maj 1928 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående tyghantverkaren vid fortifikationen P. Söderbergs placering i löneklass.

(1:a avd.)

Uti två likalydande motioner, väckta, den ena inom första kammaren av herrar *O. Bergqvist* och *D. Hansén*, nr 24, samt den andra inom andra kammaren av herr *E. Hage*, nr 88, har hemställts, att riksdagen ville medgiva, att tyghantverkaren vid fortifikationen P. Söderberg i Boden må för bestämmande av löneklass för honom få i egenskap av tyghantverkare tillgodoräkna sig som tjänstetid den tid, varunder han som hantverksbeställningsman eller tygarbetare förrättat tjänst såsom verkstadsföreståndare vid Bodens tygstation.

Motionärerna hava till stöd för sina framställningar, bl. a., åberopat nedanstående av Söderberg lämnade redogörelse:

»Med åberopande av § 7 mom. 2 i Kungl. Maj:ts avlöningsreglemente för officerare, underofficerare samt civilmilitära beställningshavare på aktiv stat m. fl. vid armén och marinen (S. F. S. 388, 1921) och med stöd av ett av tygmästaren i Boden, kaptenen Holmgren, utfärdat intyg gjorde jag (under mitt förra namn Johansson) i november månad 1921 genom dåvarande tygofficeren majoren von Heijne en muntlig anhållan hos chefen för Kungl. Bodens ingenjörkår om rätt att vid fastställande av löneklass för mig vid övergång till nämnda avlöningsreglemente få tillgodoräkna mig tiden från och med den 11 juni 1910 till och med den 30 april 1920, under vilken tid jag tjänstgjort såsom verkstadsföreståndare vid Bodens tygstation.

Kårchefen ansåg då det vara till fullt styrkt, att den tjänst jag utfört vid tygstationen var fullt likvärdig med den jag i egenskap av tyghantverkare hade att utföra vid Ing. 4:s tygverkstäder, samt lovade att placera mig i motsvarande löneklass, men han fordrade en skriftlig ansökan från mig. Den 1 november 1921 inlämnade jag i ärendet en till kårchefen ställd skriftlig ansökan.

Denna ansökan återfick jag den 15 januari 1922 med därå med blyerts gjord anteckning utan namnunderskrift, att densamma skulle ställas till Konungen.

I enlighet härmed och i den tron att vederbörande vid kåren bättre än jag förstod huru ett dylikt ärende skulle handläggas, inlämnade jag den 19 januari 1922 en till Konungen ställd underdånig ansökan. Kungl. Maj:t föreskrev genom resolution den 4 april 1922, att ansökan icke kunde bifallas. En förnyad ansökan rönste samma öde. (Resolution den 9 juni 1922.)

Som det framgår av kårchefens yttrande uppgav han intet annat motiv

för att han ej biföll min till honom ställda ansökan, än den långa tid, som tjänstetidsberäkningen avsåg. Den egentliga orsaken var, enligt vad han senare meddelade mig, att liknande ansökningar inkommit från en del andra beställningshavare, vilka han ansåg vara tvivelaktiga, och därför hänvisade han oss alla att göra ansökan hos Konungen. För att kårchefens motiv, den långa tiden, icke längre kunde utgöra hinder för ett bifall, inlämnade jag, som då erhållit vederbörligt tillstånd att antaga släktnamnet Söderberg, en ny ansökan till kårchefen, avseende endast tiden fr. o. m. den 1 november 1912 t. o. m. den 30 april 1920, och hoppades därigenom få ansökan bifallen. Men i stället för att bifalla min ansökan underställde han densamma Kungl. Maj:ts prövning.

Kungl. Maj:t lämnade genom resolution av den 2 mars 1923 jämväl denna ansökan utan bifall.

Efter att det under år 1923 blivit ett nytt statsråd och chef för Kungl. Försvarsdepartementet utnämnt, ingav jag åter en ansökan till Konungen, men med samma resultat som förut. (Resolution av den 22 juni 1923.)

Sedan åter ett nytt statsråd och chef för Kungl. Försvarsdepartementet blivit utnämnt, ingav jag till Konungen i september 1926 ytterligare en underdånig anhållan att av nåd få min ansökan bifallen eller ock att Kungl. Maj:t behagade återförvisa ärendet till förnyad författningsenlig handläggning vid Kungl. Bodens ingenjörkår. Även denna ansökan avslogs. (Resolution den 24 mars 1927.)

Den omständigheten, att jag med de bästa vitsord av mina föregående chefer — bil. 9—10—11 — allt sedan den 1 januari 1903 — därav i 10 år såsom verkstadsföreståndare — oavbrutet fullgjort mina tjänsteåligganden, torde väl icke rimligen kunna utgöra hinder utan borde väl snarare varit ett tungt vägande skäl för kårchefen att bifalla min till honom den 1 december 1921 ingivna ansökan. Denna uppfattning delades tydligen av Kungl. Arméförvaltningens civila departement i dess yttrande till min underdåniga ansökan av den 19 januari 1922, däri det heter: »Ehuru sökandens anställning under den i ansökningen angivna tiden icke lär kunna i allo jämföras med ordinarie tyghantverkares, får Arméförvaltningens civila departement likväl med hänsyn till den långa tid varunder sökanden utfört arbete» o. s. v.

Att departementet icke var fullt övertygat om, att den tjänst, jag utfört vid tygstationen, var likvärdig med en tyghantverkares berodde, enligt upplysningar, som jag senare erhöll där, på att om så varit fallet skulle väl kårchefen, som bättre kände tjänstgöringsförhållandena, utan vidare bifallit min till honom den 1 december 1921 avgivna ansökan.

Med hänsyn till den långa tid jag utfört denna tjänst, även om den icke var fullt likvärdig med ordinarie tyghantverkares, ansåg ovannämnda departement, att den till någon del borde belönas, och föreslog därför hälften av den i ansökan angivna tiden.

Kårchefen däremot, som helt naturligt kände till det verkliga förhållandet, att det vid tygstationen finns minst dubbelt så mycket av rid- och anspanspersedlar att underhålla, och att jag till följd härav hade större arbetspersonal att tillse och därmed större ansvar för arbetenas riktiga utförande och omhändertagda materialier, förklarar den långa tjänstetiden vara till hinder för honom att bifalla min ansökan. Men detta motiv har han förmodligen senare ansett mindre lämpligt. Härom vittnar hans skrivelse till Konungen den 30 januari 1923 och Kassaförvaltningens till Arméförvaltningens civila departement den 6 mars 1924 avgivna yttrande.

Det sista motivet vet jag ej hur man bör beteckna. Det kan väl icke rimligen uppstå ett mellanrum i tiden mellan den sista april och den första

maj, och för övrigt kom utnämningensordern till tyghantverkare mig tillhanda icke förrän måndagen den 3 maj, så att jag utan mitt förvållande hade tvenne tjänster dessa två dagar, men avskedshandlingarna från tygstationen äro dagtecknade den 30 april, enär det ansågs att jag officiellt icke samtidigt kunde innehava två statstjänster, ett förhållande som vederbörande vid kåren var fullt medveten om.

Trots alla motigheter är jag fast övertygad om att varken kårchefen eller Kungl. Maj:t har velat frändraga något av min författningenslön och att grunden till det hela ligger däri att kårchefen icke fullt förstod innebörden av åberopade § 7 mom. 2 i gällande avlösningsreglemente, ett förhållande, som han naturligtvis icke ville erkänna inför högre myndighet.

Tilläggas bör att vid andra orter, där det varit någon som i likhet med mig varit berättigad till viss tjänstetidsberäkning, har det i de flesta fall beviljats honom av resp. chefer, samt att mina förutvarande chefer överstelöjtnant Floderus och kaptenen N. Holmgren förvånade sig över kårchefens handlingssätt emot mig. Så till exempel erbjöd sig den förstnämnde att tillskriva justitieombudsmannen, vilken han var personligen bekant med, med förfrågan om denne kunde bistå mig. Samtidigt utfärdade han ett intyg, bil. 13. Som det låg utanför J. O:s arbetsområde, ansåg sig denne icke kunna ingripa trots att även han ansåg sig vara fullt berättigad till bifall.

Utskottet har efter granskning av handlingarna, med hänsyn till Söderbergs väl vitsordade tjänstgöring och det krävande arbete, som av honom utförts, funnit billighetsskäl tala för att honom beredes något förmånligare löneställning än vad han för närvarande kan författningenslönligt erhålla och har i anledning härav velat föreslå, att han från och med den 1 juli 1928 i stället för eljest från och med den 1 juli 1932 uppflyttas i 10:e eller högsta löneklassen av 3:e lönegraden å löneplanen för civilmilitär personal, till vilken lönegrad tyghantverkare blivit hänförd.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må i anledning av herrar Bergqvists och Hanséns samt Hages förevarande motioner I:24 och II:88 medgiva, att tyghantverkaren vid fortifikationen P. Söderberg må från och med den 1 juli 1928 uppflyttas i 10:e löneklassen av 3:e lönegraden å löneplanen för civilmilitär personal vid försvarsväsendet.

Stockholm den 11 maj 1928.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Närvarande: Se under utlåtandet nr 123.

Utskottets
yttrande.